

Paisatge i salut

El Conveni europeu del paisatge, signat al Palazzo Vecchio de Florència el 20 d'octubre de 2000 per iniciativa del Consell d'Europa i, des de llavors, ratificat per un bon nombre d'estats europeus, reconeix explícitament que "el paisatge és un element important de la qualitat de vida de les poblacions, tant en els medis urbans com en els rurals, tant en els territoris degradats com en els de gran qualitat, tant en els espais singulars com en els quotidians". El paisatge, acaba conclouent el Conveni, "constitueix un element essencial del benestar individual i social". Per la seva banda, l'Organització Mundial de la Salut defineix la salut com "un estat dinàmic de benestar complet físic, mental i espiritual, i no tan sols l'absència de malaltia". La connexió entre paisatge i salut és, per tant, evident, encara que sovint passi desapercibuda o no s'hi doni la rellevància que es mereix, bé perquè hi ha qui veu en el paisatge poc més que una escenografia de caràcter purament estètic, bé perquè hi ha qui entén la salut com poca cosa més que l'absència de dolor físic.

Des de la seva creació, ara fa poc més de tres anys, l'Observatori del Paisatge de Catalunya ha impregnat totes i cadascuna de les seves actuacions de la filosofia que emana del Conveni europeu del paisatge, i molt especialment en tot allò referit a la relació entre el paisatge i el benestar individual i social. Estem absolutament convençuts que les polítiques de paisatge que no atenguin la diversitat social i cultural, i que no pretenguin incidir positivament en la millora de la qualitat de vida de la ciutadania estan condemnades, tard o d'hora, a fracassar. És per això —i només per posar un exemple— que els objectius de qualitat paisatgística que es detallen en els catàlegs de paisatge de Catalunya, elaborats per l'Observatori del Paisatge, així com les propostes de mesures i accions que se'n deriven estan estretament lligats a la millora del benestar individual i social dels habitants del país. Partim del convenciment que uns paisatges de qualitat, ben ordenats i gestionats, incidiran positivament en la salut dels ciutadans i de les ciutadanes, i molt especialment en la dels sectors més desvalguts.

En aquest sentit, s'han dut a terme iniciatives com la del seminari "Paisatge i Salut" organitzat a Olot el mes de juny de 2006, en col·laboració amb el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, les discussions, aportacions i experiències del qual ara s'han publicat en un volum en què s'aborden les estretes relacions entre paisatge, qualitat de vida i benestar individual i social.

